

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету аграрного менеджменту

_____ А.Д.Остапчук
“ ___ ” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри адміністративного
менеджменту та ЗЕД

Протокол №14 від 17.06.2020 р.

Завідувач кафедри

_____ Мостенська Т.Л.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ТА ВАЛЮТНІ
ОПЕРАЦІЇ»**

для підготовки фахівців галузі знань

07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 073 «Менеджмент»

спеціалізація 073 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Розробник: д.е.н., проф. Мостенська Т.Л.

Факультет

аграрного менеджменту

Київ – 2020 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни **«Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»** розроблена для студентів спеціальності **073 «Менеджмент»**

Спеціалізація 073 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Магістерська програма

« 17 » червня 2020 року – 16 с.

Розробник:

Мостенська Т.Л., д. екон. н., професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності.

Робоча програма затверджена на засіданні *кафедри* адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

Протокол від. “17” ___ червня ___ 2020 року № 14

Завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності

_____ (Т.Л. Мостенська)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«16» ___ червня ___ 2020 року

Схвалено Вченою радою факультету аграрного менеджменту

для підготовки фахівців галузі знань

07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 073 «Менеджмент»

спеціалізація 073 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Протокол від. “ ___ ” ___ червня ___ 2020 року № ___

“ ___ ” _____ 2020 року Голова _____ (А.Д. Остапчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування»	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Спеціалізація	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>залік, іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	
Лекційні заняття	14 год.	4
Практичні, семінарські заняття	16 год.	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	110
Індивідуальні завдання		
Тижневе навантаження студентів		
Аудиторне	2 год	
Самостійна робота	4 год	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками здійснення розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності. Вивчення дисципліни дозволяє впровадити сучасні теоретичні підходи у практику управлінської зовнішньоекономічної діяльності, що набуває особливої актуальності в процесі підготовки фахівців з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань: оволодіння методами здійснення міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.

Згідно вимог освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**: основні теоретичні, методичні та організаційні основи здійснення міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій; методи, принципи, функції міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій; методи обґрунтування вибору платежу по експортно-імпортним операціям; особливості використання інструментів валютних платежів, хеджування ризиків та правове забезпечення міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій. **Вміти**: використовувати інструменти забезпечення платежів за міжнародними операціями; визначати умови здійснення платежів за зовнішньоекономічними операціями, забезпечувати своєчасні розрахунки з іноземними контрагентами; реалізовувати функції різноманітних кредитно-розрахункових та валютних інструментів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Дисципліна «**Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції**» викладається для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Магістр». При викладанні використовуються сучасні публікації фахівців з проблем міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.

При вивченні дисципліни «**Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції**» використовуються наступні форми організації навчального процесу: лекції, практичні заняття, активні методи навчання (кейс-стаді), робота в групах, індивідуальна робота, самостійна робота студентів.

Форма контролю знань студентів з дисципліни «**Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції**» – іспит.

3. ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ТА ВАЛЮТНІ
ОПЕРАЦІЇ»

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ТА ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 1.

Валютні цінності та валютний ринок

1. Місце міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій в системі міжнародних економічних відносин. Характеристика міжнародних економічних відносин. Структура МЕВ. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародні кредитно-розрахункові операції. Котирування. Режими валютних курсів

2. Валютні цінності та валютний ринок. Валютна система. Рівні валютних систем. Ліцензія на здійснення валютних операцій.

Тема 2.

Світова валютна система

Характеристика світової валютної системи. Елементи світової валютної системи. Платіжні інструменти. Завдання світової валютної системи.

Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту. Особливості функціонування. Форми золотого стандарту. Переваги та недоліки система золотого стандарту. Золотозлитковий стандарт. Сутність та характеристика. Золотодевізний золотий стандарт. Особливості. Переваги. Недоліки.

Бреттон-Вудська валютна система. Умови ефективного функціонування валютної системи. Джон Мейнард Кейнс та Гаррі Декстер Уайт як засновники Бреттон-Вудської валютної системи. Інструменти міжнародних розрахунків. Принципи функціонування Бреттон-Вудської валютної системи. Спеціальні права запозичення.

Ямайська валютна система. Процес повної демонетизації золота. Повноваження МВФ та МБРР. Перспективи та проблеми розвитку Ямайської валютної системи.

Тема 3.

Особливості здійснення конверсійних валютних операцій

Конвертованість валют. Введення режиму конвертованості національної валюти. Роль конвертованості національної валюти.

Конверсійні валютні операції. Поточні валютні операції: тод, том та спот валютні операції. Цілі здійснення та відмінності. Валютні курси.

Строкові валютні операції. форвардні угоди, валютні опціони, валютні свопи, ф'ючерси. Форвардні операції: визначення, зміст, особливості. Спот курс. Форвардний курс. Учасники форвардного ринку. Закриття форвардної угоди. Дата валютування форвардних угод.

Валютні опціони. Біржові та позабіржові валютні опціони. Опціони кол та опціони пут. Американський та європейський опціони.

Валютні свопи. Репорт та депорт. Цілі виконання валютних свопів. Своп-ставки. Переваги своп-угод.

Валютні ф'ючерси. Відмінності між форвардними та ф'ючерсними операціями.

Змістовий модуль 2.

ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ТА ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 4.

Встановлення кореспондентських відносин між комерційними банками різних країн

Організація міжбанківських кореспондентських відносин. Причинами встановлення кореспондентських відносин. Вибір банку-кореспонденту. Відкриття кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів. Нормативно-правове регулювання кореспондентських відносин.

Порядок відкриття кореспондентських рахунків і встановлення кореспондентських відносин. Документи для відкриття кореспондентських рахунків. Рахунки НОСТРО. Рахунки ЛОРО. Овердрафт: особливості та характеристика. Фінансовий механізм лоро-рахунків. Переваги та недоліки відкриття кореспондентських рахунків.

Міжбанківська система SWIFT. Призначення. Характеристика.

Тема 5.

Засоби здійснення міжнародних платежів: чеки, тратти, міжнародні платіжні доручення, банківські гарантії

Чек як платіжний інструмент. Характеристики чеків. Аваль. Відмова від оплати чека. Використання чеків. Переваги та недоліки. Види чеків та їх характеристики.

Вексель як засіб міжнародного платежу. Простий вексель. Переказний вексель. Реквізити векселів. Банківські векселі. Тратта.

Гарантії забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках. Доцільність та необхідність використання гарантій. Переваги та недоліки використання банківських гарантій. Поручництво. Відмінність гарантій від поручництва.

Тема 6.

Документарні форми міжнародних розрахунків

Сутність та особливості міжнародних розрахунків акредитивами. Визначення акредитивів. Характеристики акредитивів. Суб'єкти розрахунків акредитивами. Товарний акредитив. Грошовий акредитив. Акредитивні листи. Бенефіціар.

Сутність і види документарного інкасо.

Види акредитивів та їх класифікація. Сутнісні ознаки акредитивів. Функції акредитивів. Види акредитивів та їх класифікація.

Тема 7.

Ризики здійснення міжнародних кредитно-розрахункових операцій

Класифікація ризиків здійснення МКРВО.

Оптимізація ризиків при здійсненні міжнародних кредитно-розрахункових валютних операцій.

ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.
- заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1 семестр														
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади здійснення міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій														
Тема 1. Валютні цінності та валютний ринок	1	6	2				4	16	0,5	0,5				15
	2	6		2			4							
Тема 2. Світова валютна система	3	6	2				4	16	0,5	0,5				15
	4	6		2			4							
Тема 3. Особливості здійснення конверсійних валютних операцій	5	6	2				4	16,5	0,5	1				15
	6	6		2			4							
	7	6		2			4							
Разом по модулю 1		48	8	8			32	48,5	1,5	2				45
Змістовий модуль 2. Організація міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій														
Тема 4. Встановлення кореспондентських відносин між комерційними банками різних країн	8	6	2				4	16,5	0,5	1				15
	9	6		2			4							
Тема 5. Засоби здійснення міжнародних платежів: чеки, тратти, міжнародні платіжні доручення, банківські гарантії	10	6	2				4	16,5	0,5	1				15
	11	6		2			4							
Тема 6. Документарні форми міжнародних розрахунків	12	6	2				4	22,5	1,0	1,5				20
	13	6		2			4							

Тема 7. Ризики здійснення МКРВО	14	6	2					16	0,5	0,5			15
	15			2									
Разом по модулю 2		42	14	16				28	71,5	2,5	4		65
Разом 1 семестр		90	14	16				60	120	4	6		110

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		
1		
2		
...		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ТА ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ		
1	<i>Місце міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій в системі міжнародних економічних відносин. Характеристика міжнародних економічних відносин. Структура МЄВ. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародні кредитно-розрахункові операції. Котирування. Режими валютних курсів</i> Валютні цінності та валютний ринок. Валютна система. Рівні валютних систем. Ліцензія на здійснення валютних операцій	2
2	<i>Характеристика світової валютної системи. Елементи світової валютної системи. Платіжні інструменти. Завдання світової валютної системи.</i> <i>Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту. Особливості функціонування. Форми золотого стандарту. Переваги та недоліки система золотого стандарту. Золотозлитковий стандарт. Сутність та характеристика. Золотодевізний золотий стандарт. Особливості. Переваги. Недоліки.</i> <i>Бреттон-Вудська валютна система. Умови ефективного функціонування валютної системи. Джон Мейнард Кейнс та Гаррі Декстер Уайт як засновники Бреттон-Вудської валютної системи. Інструменти міжнародних розрахунків. Принципи функціонування Бреттон-Вудської валютної системи. Спеціальні права запозичення.</i> <i>Ямайська валютна система. Процес повної демонетизації золота. Повноваження МВФ та МБРР. Перспективи та проблеми розвитку Ямайської валютної системи.</i>	2
3	<i>Конвертованість валют. Введення режиму конвертованості національної валюти. Роль конвертованості національної валюти.</i>	4

	<p>Конверсійні валютні операції. Поточні валютні операції: тод, том та спот валютні операції. Цілі здійснення та відмінності. Валютні курси.</p> <p>Строкові валютні операції. форвардні угоди, валютні опціони, валютні свопи</p> <p>Ф'ючерси. Форвардні операції: визначення, зміст, особливості. Спот курс. Форвардний курс. Учасники форвардного ринку. Закриття форвардної угоди. Дата валютування форвардних угод.</p> <p>Валютні опціони. Біржові та позабіржові валютні опціони. Опціоони кол та опціони пут. Американський та європейський опціони.</p> <p>Валютні свопи. Репорт та депорт. Цілі виконання валютних свопів. Свop-ставки. Переваги свop-угод.</p> <p>Валютні ф'ючерси. Відмінності між форвардними та ф'ючерсними операціями.</p>	
<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>ОРГАНІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ТА ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ</p>		
4	<p>Організація міжбанківських кореспондентських відносин. Причинами встановлення кореспондентських відносин. Вибір банку-кореспонденту. Відкриття кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів. Нормативно-правове регулювання кореспондентських відносин.</p> <p>Порядок відкриття кореспондентських рахунків і встановлення кореспондентських відносин. Документи для відкриття кореспондентських рахунків. Рахунки НОСТРО. Рахунки ЛОРО. Овердрафт: особливості та характеристика. Фінансовий механізм лоро-рахунків. Переваги та недоліки відкриття кореспондентських рахунків.</p> <p>Міжбанківська система SWIFT. Призначення. Характеристика</p>	2
5	<p>Чек як платіжний інструмент. Характеристики чеків. Аваль. Відмова від оплати чека. Використання чеків. Переваги та недоліки. Види чеків та їх характеристики.</p> <p>Вексель як засіб міжнародного платежу. Простий вексель. Переказний вексель. Реквізити векселів. Банківські векселі. Тратта.</p> <p>Гарантії забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках. Доцільність та необхідність використання гарантій. Переваги та недоліки використання банківських гарантій. Поручництво. Відмінність гарантій від поручництва.</p>	2
7	<p>Сутність та особливості міжнародних розрахунків акредитивами. Визначення акредитивів. Характеристики акредитивів. Суб'єкти розрахунків акредитивами. Товарний акредитив. Грошовий акредитив. Акредитивні листи. Бенефіціар.</p> <p>Сутність і види документарного інкасо.</p> <p>Види акредитивів та їх класифікація. Сутнісні ознаки акредитивів. Функції акредитивів. Види акредитивів та їх класифікація.</p>	2
8	<p>Ризики здійснення міжнародних кредитно-розрахункових валютних операцій</p>	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Тема 1. Валютні цінності та валютний ринок	15
2.	Тема 2. Світова валютна система	15
3.	Тема 3. Особливості здійснення конверсійних валютних операцій	15
4.	Тема 4. Встановлення кореспондентських відносин між комерційними банками різних країн	15
5.	Тема 5. Засоби здійснення міжнародних платежів: чеки, тратти, міжнародні платіжні доручення, банківські гарантії	30
6.	Тема 6. Документарні форми міжнародних розрахунків	15
7.	Тема 7. Ризики здійснення міжнародних кредитно-розрахункових валютних операцій	15
Разом		90

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

10. Методи навчання

1. Методи на основі джерел інформації – індивідуальні презентації.
2. За ступенем активізації творчої активності – ділові ігри (кейс-стаді).
3. За рівнем самостійно-пізнавальної діяльності – проблемно-інформаційні, проблемно-пошукові та дослідницькі методи.
4. Інтерактивні методи – робота в малих групах.
5. Ситуаційні методи – ситуаційні задачі.

11. Форми контролю

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Здійснюється оперативний і рубіжний (модульний) поточний контроль.

Оперативний поточний контроль здійснюється у формі індивідуального та групового контролю засвоєння навчального матеріалу, перевірки підготовленості студентів до виконання практичних занять.

Рубіжний (модульний) поточний контроль здійснюється у вигляді письмових контрольних робіт за темами лекційного курсу та практичних занять (теоретичні питання, тестові завдання, презентація результатів групової роботи над вирішенням проблемних завдань (кейс-стаді), розв'язування задач).

Поточний контроль за останнім змістовим модулем проводиться в останній тиждень навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (5-й семестр) за графіком семестрового контролю у вигляді тестів.

Тести – один із ефективних інструментів здійснення контролю знань. Такий вид контролю охоплює контролем великий обсяг матеріалу; зменшує, порівняно із традиційним опитуванням, затрати часу на 50 %; уможливує впровадження модульного навчання та системи рейтингового контролю; підвищує об'єктивність оцінювання знань; є мотиваційним чинником, оскільки студенти вивчають саме те, що оцінюється; контролює не тільки велику кількість теоретичних питань, але й практичні навички.

При визначенні оцінки викладач керується наступним:

– оцінку «відмінно» (≥ 90 балів, А) одержують студенти, які всебічно, систематично і глибоко володіють навчально-програмовим матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну і ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- оцінку «дуже добре» (82-89 балів, В) – вище середнього рівня з кількома помилками заслуговують студенти, які повністю опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою;

- оцінку «добре» (75-81 балів, С) – в загальному робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок, її заслуговують студенти, які опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою;

– оцінку «задовільно» (66-74 балів, D) – заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання із значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка "задовільно" виставляється студентам, які допустили помилки при відповіді на тестові завдання;

– оцінку «достатньо» (60-65 балів, E) – заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальним критеріям.

– оцінку «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студентам, які погано оволоділи навчально-програмним матеріалом, допускають велику кількість помилок при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка "незадовільно" виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання

або приступити до професійної діяльності після закінчення ВНЗ без додаткових знань з даної дисципліни;

– оцінку «незадовільно» (<35 балів, F) – виставляється студентам, які не оволоділи навчально-програмовим матеріалом, допускають грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою. Оцінка "незадовільно" виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ВНЗ і яким необхідна серйозна подальша робота.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	30	100
25	25	50	25	25	50		

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{дис}} + R_{др} - R_{штр},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{др}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{штр}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{др} - R_{штр}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.02.2019 р. протокол № 7 з табл. 1.

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти
Відмінно	90 – 100
Добре	74 - 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	0 - 59

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тести

Світова валютна система – це

- А) форма організації міжнародних валютних (грошових) відносин, що історично склалася і закріплена міждержавною домовленістю;
- Б) сукупність способів, інструментів і міждержавних органів, за допомогою яких здійснюється взаємний платіжно-розрахунковий оборот у рамках світового господарства;
- В) система, що містить низку таких елементів: світовий грошовий товар, валютний курс, валютні ринки, міжнародні валютно-фінансові організації
- Г) всі відповіді правильні

До елементів світової валютної системи належать:

- А) світовий грошовий товар, валютний курс, міжнародні валютно-фінансові організації;
- Б) світовий грошовий товар, валютний курс, валютні ринки, міжнародні валютно-фінансові організації;
- В) валютний курс, валютні ринки, міжнародні валютно-фінансові організації;
- Г) світовий грошовий товар, валютні ринки, міжнародні валютно-фінансові організації

Сукупність усіх платіжних інструментів, які можуть бути використані у міжнародних розрахунках – це

До головних завдань світової валютної системи не входять:

- А) ефективне опосередкування платежів за експорт та імпорт товарів, капіталу, послуг та інших видів міжнародної господарської діяльності;
- Б) створенні сприятливих умов для розвитку виробництва та міжнародного поділу праці;
- В) забезпеченні безперебійного функціонування економічної системи вільного підприємництва;
- Г) визначення курсу валют

Яку валютну систему характеризують наступні принципи:

- країни фіксують золотий вміст національних грошових одиниць;
- валютні паритети визначаються через співвідношення золотої ваги валют;
- країни забезпечують конвертованість національних валют у золото, відтак прив'язують обсяги грошового пропонування до обсягів своїх золотих запасів;
- золото вільно експортується й імпортується

Визначте відповідність

1	Золотозлитковий стандарт	А	стандарт, при якому відбувався вільний обіг золотих монет і виконання золотом усіх функцій грошей
2	Золотомонетний стандарт	Б	стандарт ґрунтувався на золоті та провідних валютах світу, при якому країни накопичують для своїх зовнішніх розрахунків певну кількість іноземної валюти економічно найсильніших держав, що є еквівалентом золота
3	Золотодевізний стандарт	В	стандарт, при якому національні валюти провідних країн (Великої Британії, Бельгії, Нідерландів тощо) прирівнювалися до певної кількості золота, тобто мали золотий вміст, а отже, були розмінні на валютний метал у чітко визначеній кількості

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Литвин, М.В. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» [Текст] / М.В. Литвин, Н.В. Стукало. – РВВ ДНУ, 2014. – 264 с.
2. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения : учебник Под ред. Л.Н. Красавиной. М.: Финансы и статистика, 2005 . – 576 с.
3. Подреза С.М., Гуріна Г.С., Гришуткін О.М., Остапенко Г.Г. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навчальний посібник К. – 2014.

Додаткова

Український фінансовий сайт [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://finance.com.ua>

Сайт щотижневої газети „Бізнес” [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.business.kiev.ua

Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.minfin.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної податкової адміністрації України [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.sta.gov.ua